

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/71/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8324201492
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Har Tzvi
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8324201492.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Har Tzvi a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého: X. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. hrdinov 9, E., toho času X. XX, E., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny N., pracovisko S., za účasti rodičov: X. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. hrdinov X, E., toho času: X. XX, E. a S. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., toho času: Y. S. XXXX, K., P. V. a za účasti X. P., nar. XX.X.XXXX, bytom E., X. XX o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny E. o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Humenné č. k. 10P/115/2024-17 zo dňa 31.05.2024, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje uznesenie s tým, že sa mení rozsudok Okresného súdu Humenné č.k 10P 118/2017-27 zo dňa 2.3.2018 vo výroku o zverení mal. X. po dobu trvania neodkladného opatrenia.

II. Dáva podnet súdu prvej inštancie na začatie konania o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinnosti k mal. X. P..

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal, aby súd dočasne zveril maloletého: X. P., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti U. pre deti a rodiny K., K. XXXX/XX, K. do skupiny so špecializovaným programom CAN. Následne navrhovateľ žiadal zmenu petitu návrhu a žiadal, aby Okresný súd Humenné neodkladným opatrením dočasne zveril maloletého X. P., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti X. P., nar. XX.XX.XXXX.

2. Okresný súd Humenné ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým uznesením rozhodol tak, že cit.:

„Súd neodkladným opatrením nariaďuje matke maloletého X. P., nar. X.X.XXXX odovzdať maloletého X. P., nar. X.X.XXXX do osobnej starostlivosti starej matky X. P., nar. XX.X.XXXX, bytom X. XX, E., ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletého, v bežných veciach bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.“

3. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote matka maloletého. maloletých. Navrhla napadnuté uznesenie zmeniť, príp. zrušiť.

4. K odvolaniu matky sa vyjadril kolíznym opatrovník maloletého (ÚPSVaR Humenné, ÚPSVaR Medzilaborce). Zotrval na svojich doterajších vyjadreniach, napadnuté uznesenie považuje za správne, navrhol ho potvrdiť.

5. K odvolaniu otca sa vyjadril kolíznym opatrovník maloletých (ÚPSVaR Stropkov, pracovisko Medzilaborce). Napadnuté uznesenie akceptuje v celom rozsahu, navrhol ho potvrdiť.

6. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka zaslala repliku matka maloletého. Zotrvala na svojich vyjadreniach.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 CMP v spojení s ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „CSP“) preskúmal napadnuté uznesenie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že napadnuté uznesenie je vecne správne.

8. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Civilného mimosporového poriadku.

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 35 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

12. Podľa § 36 CMP, súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

13. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

15. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

16. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

17. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, vrátane konaní pod sp. zn. 10P/262/2022, 8P/66/2021, 10P/121/2022 a konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol. Odvolací súd sa s jeho rozhodnutím stotožňuje, vrátane dôvodov, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. Aktuálne sa maloletý nachádza v domácnosti svojej starej matky, ktorá má poskytuje osobnú starostlivosť. Matka maloletého nie je ochotná prijať zodpovednosť za svoje správanie, prehodnotiť svoj postoj k starostlivosti o všetky svoje mal. deti, kolízneho opatrovníka viní zo zaujatosti, neprejavuje žiadnu mieru sebareflexie. Vo vzťahu k matke toho času prebieha trestné konanie, ktorá je podozrivá zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby, mal. deti sa majú podrobiť znaleckému dokazovaniu.

18. Odvolací súd si vyžiadal správu o stave trestného konania. Na základe oznámenia Odboru kriminálnej polície OR PZ E. zo dňa 22.8.2024 bolo zistené, že vo veci P.:Q.-XXX/X-VYS-HE-XXXX vedenej na Odbore kriminálnej polície OR PZ v E. bolo dňa XX.XX.XXXX podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie vo veci zločinu § 208/1a,b Trestného zákona.

19. Z obsahu správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné zo dňa 26.8.2024 vyplýva, že situácia v rodine sa nezmenila, matka odmieta akúkoľvek zodpovednosť za súčasnú situáciu, nevidí žiadne zlyhania pri starostlivosti o deti, naopak, ÚPSVR viní zo zaujatosti, verbalizuje, že bude prostredníctvom právnikovi žiadať o zmenu úradu vykonávajúceho opatrenia v rodine a podobne. Bez

akejkolvek sebareflexie a prijatia zodpovednosti, s týmto negatívnym nastavením zo strany matky voči ponúkanej pomoci, len ťažko dôjde k pozitívnym krokom a k ozdraveniu prirodzeného rodinného prostredia. Matka nemá obmedzené rodičovské práva, obmedzený resp. zakázaný styk, čo je argument, ktorým sa dožaduje pravidelného stretávania so synom. Jej matka K.. X. P. takto nedokáže stanoviť pravidlá pri úprave styku. V čase letných prázdnin mal. X. ochorel, rovnako ako jeho mladší súrodenci, jednalo sa o infekčnú chorobu prejavujúcu sa hnačkami a teplotami, preto bol po dobu troch týždňov v starostlivosti matky, aby sa choroba neprenášala ďalej v rodine a aj z dôvodu plánovanej dovolenky. P. P. bola v tom čase s X. v telefonickom kontakte. Okrem tohto obdobia bol mal. X. v dennom letnom tábore, kde s ostatnými deťmi absolvoval rôzne výlety a so svojou tetou bol aj pri starej matke vo I.. Mal. X. chce byť so svojou mamou, chce vídať svojich súrodencov, ale nevyhnutnosť jeho ochrany pretrváva, preto pokladajú za nevyhnutné nielen potvrdiť rozhodnutie vo výroku týkajúcom sa zabezpečovania starostlivosti, ale zároveň upraviť stretávanie matky so synom.

20. Podľa ustálenej súdnej praxe pre nariadenie neodkladného opatrenia sa vyžaduje minimálne osvedčenie skutočností podstatných pre rozhodnutie. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. 9. 2010, sp. zn. 6 Cdo 171/2010).

21. V danom prípade bola osvedčená potreba naliehavej úpravy v záujme maloletého dieťaťa nariadením neodkladného opatrenia, ktoré je dočasného charakteru do doby nápravy aktuálneho stavu, resp. úpravy práv a povinností vo vzťahu k maloletému dieťaťu v konaní vo veci samej. V konaní bolo nateraz osvedčené riziko, že mal. X. je vystavený nedostačujúcej starostlivosti zo strany matky, rovnako ako aj jej násilnému správaniu. Samotný maloletý vypovedal o správaní matky nielen vo vzťahu k jeho osobe, ale ak jeho ďalším súrodencom, opísal ako jeho aj staršiu sestru matka bije, púšťa na nich studenú vodu, vulgárne im nadáva, jeho sestru vyzýva, aby vyskočila z balkóna, opúšťa domácnosť, pričom mal. deti necháva samé, zodpovednosť za najmenšie dve mal. deti prenáša na ich starších súrodencov, predovšetkým na mal. X., ktorý zjavne prevzal značnú časť starostlivosti o svojich mladších súrodencov. Miera starostlivosti, ktorú maloletý poskytuje svojim súrodencom však nie je adekvátne veku mal. X., vysoko prevyšuje jeho možnosti, predstavuje pre maloletého nepríjemnú psychickú aj fyzickú záťaž, ktorú na seba maloletý prevzal namiesto matky. Uvedené skutočnosti potvrdil aj sused matky, ktorý sám iniciatívne vyhľadal kolízneho opatrovníka maloletých, ktorému situácia mal. detí nie je ľahostajná.

22. Z uvedených dôvodov odvolací súd považuje aktuálne zdravie a priaznivý vývoj mal. X. za vážne ohrozený, a preto sa stotožňuje s potrebou nariadenia neodkladného opatrenia. Dočasné odovzdanie mal. X. do osobnej starostlivosti jeho starej matky je za daných okolností v jeho najlepšom záujme, a to do doby riadneho preskúmania rodinných, osobných pomerov maloletého dieťaťa a jeho rodičov. K podstatnej zmene okolností nedošlo ani po nariadení neodkladného opatrenia, ako to vyplýva zo správy ÚPSVR E.. Odvolací súd upravil styk matky s mal. X. nariadením neodkladného opatrenia v konaní vedenom pod sp. zn. 24 CoPno 3/2024.

23. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie postupom podľa § 387 ods. 1 CSP a podľa ods. 2 sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

24. Zároveň odvolací súd považuje za potrebné začať konanie o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. X. P. vo veci samej (§ 365 ods. 6 CMP). Samostatné konanie nie je potrebné začínať, ak by konanie o zmenu starostlivosti s meritórnym výsledkom prebehlo na základe návrhu alebo z úradnej moci.

25. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).